

PLA D'IGUALTAT I COEDUCACIÓ

CEPA CAMP RODÓ

curs 2022-2023

APROVACIÓ I REVISIÓ DEL DOCUMENT			
Aprovat per	Claustre	Data	
Aprovat per	Consell Escolar	Data	

ÍNDEX

1. Introducció	3
2.- Situació actual del tractament de la coeducació al centre	4
3. Característiques i entorn del centre educatiu:	5
a) Descripció de les característiques del centre i de l'entorn que siguin rellevants per a l'elaboració del Pla d'Igualtat i Coeducació.	5
b) Estudi i valoració de la igualtat al centre, amb la identificació i anàlisi dels aspectes que afavoreixen o dificulten la convivència.	9
c) Respostes que el centre dóna a les situacions de violència, assetjament i discriminació. Grau d'implicació i participació dels professors i dels alumnes .	10
d) Relació amb els serveis socials, sanitaris o d'altre tipus i recursos de l'entorn i de la comunitat.	11
4. Objectius que es pretenen aconseguir amb el desplegament del pla a fi d'assolir la finalitat general d'aconseguir la igualtat real i la prevenció de la violència de gènere i per motius de diversitat sexual i de gènere als centres educatius.	11
5.- Funcions de la comissió de Coeducació	17
6. Seguiment i avaluació del Pla d'Igualtat i Coeducació.	18

1. Introducció

Entenem per coeducació l'acció educativa fonamentada en el reconeixement de les potencialitats i individualitats de tot l'alumnat, independentment del seu sexe, identitat i expressió de gènere i orientació sexual, encaminada a erradicar els estereotips i biaixos sexistes i fomentar, així, la igualtat real d'oportunitats.

La coeducació és un element correctiu de la desigualtat existent. És fonamental tenir clar que és important, si no és així, encara que aparegui en lleis, normatives i decrets els nostres esforços es dirigeixen cap a altres interessos.

El Pla d'Igualtat i Coeducació és el document, que dins del Pla de Convivència, recull el conjunt d'estratègies i pautes d'actuació que tenen com a objectiu la implementació de la Coeducació i la Igualtat en la pràctica pedagògica del centre educatiu. Pretén ser un document operatiu que ha de contemplar el compromís públic de la comunitat educativa amb els objectius establerts a la normativa vigent.

La legislació educativa actual i les nombroses normes legals insten al sistema educatiu a treballar de manera activa per aconseguir un model d'escola coeducativa. Partint del Pla de Coeducació de les Illes Balears (2019-2022) i atenent que el sistema educatiu és el recurs de socialització amb major potencial transformador del que disposa la nostra societat, ha establert unes clares directrius per tal d'impulsar en el sistema educatiu el desenvolupament integral de les persones, al marge dels estereotips i rols en funció del sexe, i en rebuig de tot tipus de discriminació i violència.

El Pla d'Igualtat del CEPA Camp Rodó “persegueix avançar cap a un model d'escola coeducativa, inclusiva, i igualitària, que contribueixi a la transformació social en direcció cap a una societat lliure de discriminació per raó de gènere i que previnga la violència de gènere i masclista. Un model d'escola coeducativa basada en el desenvolupament integral de les persones, al marge dels estereotips i rols en funció del gènere, orientació sexual, identitat o expressió de gènere, que eduqui en el rebuig a tota forma de discriminació i de violència de gènere i masclista, i que possibiliti una orientació acadèmica i professional no sexista, comptant amb la participació i la implicació de tota la comunitat educativa.” Per tant, s'aplicarà a tota la nostra comunitat educativa, buscant implicar tots els agents socials que la integren.

REFERÈNCIES NORMATIVES

- Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere.
- Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació.(LOE)
- Llei Orgànica 3/2007, de 22 de març, d'igualtat efectiva entre dones i homes.
- Llei 11/2016, de 28 de juliol, d'igualtat de dones i homes de les Illes Balears
- Llei 8/2016, de 30 de maig, per garantir els drets de lesbianes, gais, trans, bisexuals i intersexuals i per erradicar la Lgtbifòbia
- Decret 121/2010, de 10 de desembre, pel qual s'estableixen els drets i els deures dels alumnes i les normes de convivència als centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics de les Illes Balears

2. Situació actual del tractament de la coeducació al centre

El nostre centre des del curs 2013, treballa en els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS). El 25 de setembre de 2015 va ser aprovada per l'Assemblea General de Nacions Unides l'Agenda 2030 de Desenvolupament Sostenible. El curs 2013, un grup de 7 professors (33% del claustre) varen decidir crear un grup de treball de sostenibilitat per a treballar els 17 Objectius de desenvolupament sostenible de forma transversal al centre. Fruit del treball del grup inicial es va elaborar un "[Document Marc](#)" (març 2013) que explica els objectius a treballar i com anar desplegant els ODS, en el centre en els anys posteriors.

En el centre doncs seguim les directrius de l'ONU, que està impulsant una nova Ciència de la Sostenibilitat i organitzam la nostra tasca al voltant de les 11 categories o 11 temes bàsics que ella ha proposat:

“Desigualtats”, “Salut”, “Educació”, “Creixement y treball”, “Sostenibilitat ambiental”, “Seguretat alimentària i nutrició”, “Empoderament”, “Conflicte, Violència i Desastres”, “Dinàmiques de població”, “Aigua” i “Energia”.

Des de l'any 2013, per tant s'està tractant el drets humans, la igualtat de gènere, la promoció de la cultura de la pau i la no violència i la valoració de la diversitat com a camí per a promoure el desenvolupament sostenible de la nostra societat.

L'aplicació del pla ha tingut sempre en compte no només la formació de l'alumnat sinó també la formació del professorat ja que serà aquest el motor que transmetrà i aplicarà els objectius a l'aula i que revisarà i reajustarà el continguts curriculars per impulsar coneixements i sabers que vagin més enllà dels tradicionalment considerats acadèmics i promoguin els valors en el marc de la Ciutadania Global ([Objectiu 4 de l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible](#) de les Nacions Unides).

Al llarg dels darrers 8 anys hem tractat cada any a tots els nivells d'ESPA la coeducació mitjançant: exposicions, xerrades, tallers i teatre fòrums.

Des del curs 2017-18 i fins l'any passat el centre va participar activament en el Projecte d'innovació per una Ciutadania Global i transformadora, realitzant formació pel professorat implicat i activitats per l'alumnat.

És per aquesta raó que en el centre continuarem treballant i tractant la coeducació a partir de la coordinadora de sostenibilitat i coeducació del centre, mitjançant la formació de total la comunitat educativa, realitzant tallers per la comunitat i altres accions que trobem adequades.

3. Característiques i entorn del centre educatiu:

a) Descripció de les característiques del centre i de l'entorn que siguin rellevants per a l'elaboració del Pla d'Igualtat i Coeducació.

Del medi sociocultural i econòmic de la zona, podem afirmar que per la gran extensió, es dóna una gran heterogeneïtat de situacions.

En quant a les dades estadístiques de Palma (2022) ens indiquen que **un 18% de la població de Palma d'entre 16 i 64 anys no sap llegir ni escriure, o no té estudis i un 31% només té estudis primaris.**

A tenir en compte que segons les dades del ministeri s'observa que per l'any 2020 la taxa d'abandonament del joves amb mares que tenen com a molt educació primària és del 39'2% mentre que pels joves amb mares amb un títol d'educació superior aquest índex se situa en el 3'6%, similar a d'altres països de europeus amb un baix índex acadèmic.

Pel que fa als aspectes estrictament culturals, hem pogut constatar, una vegada elaborades les dades del padró municipal d'habitants de febrer de 2022, que el 17,4% del total d'habitants de Palma que declararen no tenir estudis d'educació primària, resideixen a la nostra zona.

A la taula es mostra les persones que viuen en els barris d'influència del Cepa i el seu nivell d'estudis:

Estadístiques del nivell de formació dels barris d'influència del Cepa Camp Rodó (dades 2022)	Número de persones	% del total de Palma
Sense estudis	10005	16,3%
No sap llegir ni escriure	741	1,17%
Primaria	14581	31,4%
Graduat escolar	3644	6,4%

Les dades que ens ha cedit l'ajuntament de Palma són les que es detallen en el [document adjunt](#).

Per barriades, on hi trobem un major percentatge de població major de 14 anys que declara no posseir la titulació de Graduat, tenim la següent classificació: Cas Capiscol (54 %), Son Oliva (60 %), Camp Rodó (49 %) i S'Olivera (41 %). Pel contrari, les zones amb un

menor percentatge, malgrat tot encara elevat, són les següents: Plaça de Toros (47%), Amanecer (40%), Arxiduc (31%) i finalment la zona de Bons Aires amb un 39% .

Barriades	% població major de 16 anys que no té la ESO Any 2022	% població major de 16 anys que no té la ESO Any 1998
Cas Capiscol	54 %	66'7%
Son Oliva (60 %)	60%	64'3%
Camp Rodó (49 %)	49%	62'1%
S'Olivera (41 %)	41%	58'4%
Placa de Toros (47%)	47%	54'7%
Amanecer	40%	53'6%
Arxiduc	31%	43'6%
Bons aires	39%	42'7%
Total barri influència CEPA	45%	55%

Observem que respecte les dades de fa 22 anys ha augmentat en global un 10% la població que té estudis d'ESO tot hi així pràcticament la meitat de la població de Palma (45%) no té estudis de secundària en aquest moment.

Hem comprovat que a Palma hi ha un 25% d'estrangers i un 22% de persones provinents d'una altre comunitat autònoma; en els barris de major influència del Ceba un 18,7% de la població és estrangera.

En els darrers anys hem comprovat un augment del nombre d'alumnat estranger, essent a vegades les classes únicament d'alumnes provinents d'Amèrica del Sud o central i alguns d'Àfrica. Caldrà tenir en compte aquesta dada per tal de treballar si cal, la incidència cultural i social de persones provinents d'altres països al nostre Centre.

En quant a l'alumnat de EEII observem que un 83% de l'alumnat és de procedència

estrangera i d'aquest només un 18% parla castellà com a llengua materna mentre que un 64% prové de països on no es parla cap de les nostres llengües oficials. Caldrà també posar esment en la incidència sociocultural dels alumnes que es matriculen cada any i de les necessitats que tenen en matèria socioeducativa.

Característiques de la nostra comunitat educativa

El nostre centre compta amb 15 professores i 10 professors. Els/les caps de departament: 3 dones i 2 homes. Pel que fa als càrrecs directius, en tenim la meitat ocupats per dones (directora i cap d'estudis i l'altre 50% per homes, secretari i cap d'estudis adjunt) . Quant al personal de neteja, està format per tres dones i un home; i el personal de manteniment és un home. El personal administratiu i el de consergeria són dues dones.

La distribució de sexes dels professors per departament és la que s'especifica a la graella següent. S'aprofita la graella per determinar el % de professorat per departament que ha participat en la diagnosi de la coeducació del centre.

Professorat	HOMES	DONES
Primària	1	4
Secundària	10	9
TOTAL	11	13

Quant al nombre d'alumnes matriculats aquest curs:

El nostre centre és una escola de persones adultes on s'imparteixen educació reglada (ESPA i Ensenyaments Inicials) i no reglada (preparació de proves d'accés per a majors de 25/45 anys, preparació per a les proves d'accés a la Universitat, Castellà per a nouvinguts, cursos d'anglès, català, informàtica bàsica...)

El centre té a l'actualitat **770** alumnes (curs 22-23) dels quals 289 són homes i 481 són dones; Alguns alumnes estan matriculats a més d'un ensenyament.

La distribució per sexes a cada estudi és:

TIPUS D'ENSENYAMENT	ALUMNAT MASCULÍ	ALUMNAT FEMENÍ
ANGLÈS	25	80
EEII	22	52
ESPA	156	186
CASTELLÀ X EST.	27	29
CATALÀ	28	97
UIB	13	33
COMP. DIGITAL BÀSICA	18	4

b) Respostes que el centre dona a les situacions de violència, assetjament i discriminació. Grau d'implicació i participació dels professors i dels alumnes .

El nostre centre es caracteritza per ser un centre tranquil sense conflictivitat ni situacions d'assetjament habituals. De fet el centre no té obert cap protocol per assetjament escolar i tampoc cap relacionat amb la violència masclista i amb la discriminació LGTBIfòbica.

En general les situacions referides a conflictes de convivència es solucionen des de l'aula i a través del diàleg i la comunicació. En altres ocasions es poden derivar a orientació i a l'equip directiu.

La major part del professorat no té formació específica en coeducació.

En el centre la inclusió (sexual, de gènere, raça, procedència, social...) es tracten amb total normalitat per part de tota la comunitat educativa, essent lloc de trobada de gent diversa en tots els sentits i on els alumnes es poden expressar amb total seguretat i confiança. Això els permet evolucionar com a persones obrint-se als altres i agafant confiança en la resta de la societat. Antics i nous alumnes provinents d'altres centres on han sofert assetjaments deguts a gènere, diversitat efectivosexual, de raça etc... ens expliquen que en el Ceba Camp Rodó poden ser qui són sense coaccions i sentint-se plenament integrats en el centre.

En el centre a la actualitat es desenvolupen o s'han desenvolupat les següents accions i activitats que afavoreixen un bon clima al centre:

Programes preventius i específics:

- Acollida inicial
- Unitat 0
- Quadern de tutoria
- Aplicació de tècniques de cohesió de grup.
- Treball cooperatiu.
- Formació de Mindfulness per desenvolupar l'atenció plena i tenir un espai per aturar, tenir cura de nosaltres i disposar d'eines per aplicar en moments de tensió i incertesa (curs 21-22)
- Tutories amb l'orientadora de forma individual i grupal.

c) Relació amb els serveis socials, sanitaris o d'altre tipus i recursos de

l'entorn i de la comunitat.

El centre té relació amb diferents agents Palma Educació SMEA situat a l'edifici del Mercat de Camp Rodó i amb Afers socials Nord i Sóller, el GREC i l'Ajuntament de Palma amb el diagnòstic del barri i resolució de problemes del barri.

Ajudem a dinamitzar els joves a través de DinamojovePalma. Es treballa conjuntament amb el casal d'immigrants de Palma per oferir informació i adaptar itineraris formatius als

nouvinguts.

4. Objectius que es pretenen aconseguir amb el desplegament del pla a fi d'assolir la finalitat general d'aconseguir la igualtat real i la prevenció de la violència de gènere i per motius de diversitat sexual i de gènere als centres educatius.

OBJECTIU ESTRATÈGIC 1	Sensibilitzar i formar al claustre sobre la importància d'un acció educativa que potencï la igualtat d'oportunitats entre homes i dones	CENTRE	Cepa Camp Rodó
		CURS	2023-27
DESCRIPCIÓ: Potenciar la igualtat entre el professorat			
RESPONSABLE DE L'OBJECTIU: equip directiu, agent de coeducació, claustre, comissió de coeducació.			
ESTRATÈGIES			
1.1	Programar actuacions específiques de sensibilització (claustres, reunions informatives, xerrades, conferències, tallers)		
1.2	Analitzar la realitat de la comunitat educativa del centre i fer-ne un retorn al professorat com a punt de partida de debat i reflexió.		

ACTUACIONS/ACTIVITATS	
1.1.1	Compartir la necessitat de treballar en la prevenció de la violència masclista o per motius d'orientació afectivosexuals
1.1.2	Col·laboració amb ONG per a arribar a formar al professorat sobre la importància d'educar en la coeducació
1.1.3	Realitzar quadrimestralment activitats d'aprenentatge pel professorat i/o alumnat de temàtica coeducativa
1.1.4	Facilitar al professorat l'assistència a cursos de formació en aquesta temàtica
1.2.1	Realitzar un qüestionari per avaluar la realitat en quant a coeducació, fer-ne un retorn al professorat com a punt de partida de debat i reflexió.

OBJECTIU ESTRATÈGIC 2	Incorporar la coeducació i la prevenció de la violència masclista o homòfoba en els diferents documents del centre i crear una estructura organitzativa que afavoreixi el treball de la coeducació	CENTRE	Cepa Camp Rodó
		CURS	2023-27
DESCRIPCIÓ: Introduir la coeducació en els documents de centre.			
RESPONSABLE DE L'OBJECTIU: equip directiu, claustre, comissió de coeducació.			
ESTRATÈGIES			

1.1	Incorporem la coeducació i la prevenció de la violència masclista o homòfoba als diferents documents de centre.
1.2	Disposar d'una estructura organitzativa que afavoreix el treball de la coeducació del centre
1.3	Planificar estratègies de prevenció de les desigualtats de gènere i relacions d'abús de poder
1.4	Avaluar el funcionament dels processos i actuacions del projecte de coeducació i recollir-ho a la memòria anual

ACTUACIONS/ACTIVITATS	
1.1.1	Recollir al PEC la importància de la coeducació
1.1.2	Supervisar el correcte ús del llenguatge no sexista en els documents del centre
1.1.3	Concretar en la Programació General Anual les accions que es realitzaran per fomentar l'educació igualitària.
1.1.4	Incloure en el ROF les normes claus que garanteixen el respecte a tothom i la no discriminació per raó de gènere o orientació afectivosexual.
1.1.5	Incloure en el Projecte de convivència els protocols o actuacions per la prevenció, detecció i intervenció davant dels conflictes (escala de prevenció....).
1.1.6	Incloure els continguts coeducatius en les diferents programacions del centre.
1.2.1	Incorporar al Consell Escolar i potenciar el paper del referent de coeducació del centre per impulsar mesures educatives a favor de la igualtat i contra la violència.
1.2.2	Potenciar la comissió de sostenibilitat i coeducació del centre així com la comissió de convivència, donant-los un temps per trobar-se i organitzar diferents estratègies al llarg del curs escolar.
1.3.1	Fer un banc de llibres, materials propis o externs relacionats amb l'escala de prevenció i en altres metodologies que permetin al professorat aplicar-les dins l'aula

1.3.2	Aplicar tècniques de l'escala de prevenció en el dia a dia de l'aula per prevenir el conflictes i millorar la convivència i la cohesió del grup.
1.4.1	Recollir el grau de satisfacció dels diferents agents de la comunitat escolar sobre les mesures i actuacions del centre en l'àmbit de coeducació (enquesta a la comunitat educativa)

OBJECTIU ESTRATÈGIC 3	Desenvolupar estratègies, mesures i actuacions per educar l'alumnat en el respecte i la no discriminació per raons de gènere o orientació afectivosexual.	CENTRE	Cepa Camp Rodó
		CURS	2023-27
DESCRIPCIÓ:			
RESPONSABLE DE L'OBJECTIU: equip directiu, claustre, <i>comissió de coeducació</i> .			
ESTRATÈGIES			
1.1	Fer una distribució de responsabilitats , càrrecs i funcions equilibrades		
1.2	Incorporar l'ús habitual del llenguatge inclusiu que doni el mateix protagonisme a tot l'alumnat		
1.3	Ajudar a l'alumnat a analitzar situacions de conflicte vinculades a comportaments de caràcter sexista i d'orientació afectivo sexual		
1.4	Realitzar activitats vinculades amb campanyes d'organismes que treballen la igualtat de gènere i la prevenció de la violència.		
1.5	Promoure la participació i relació a l'aula de tot l'alumnat amb independència del seu gènere o orientació afectivosexual.		
1.6	Participar i obrir-nos al barri, al es administracions, a centres educatius etc.... per a dur a terme actuacions concretes que fomentin la igualtat de gènere i les relacions igualitàries.		

ACTUACIONS/ACTIVITATS

1.1.1	Fomentar la cooperació i l'ajuda als companys que ho necessitin.
1.1.2	Participació de l'alumnat en les diferents activitats de forma paritària
1.2.1	Formar el professorat en l'ús del llenguatge inclusiu
1.2.2	Fer alguna activitat amb l'alumnat per fer-lo adonar de l'ús que es fa del llenguatge en la vida cotidiana.
1.3.1	Estar atents als diferents problemes de l'alumnat, escoltar-los de forma activa i ajudar-los a trobar solucions,
1.3.2	Realitzar tallers, activitats en la que s'entengui la sexualitat com a sinònim de respecte, benestar i confiança
1.4.1	Realitzar activitats lligades al 25 N o al dia de la dona.
1.4.2	Fomentar la tutoria individualitzada realitzada pels professors, tutors o orientadora del centre.
1.5.1	Potenciar relacions entre l'alumnat que es basin en relacions igualitàries i trenquin arquetips
1.5.2	Intervenir de manera ràpida i amb fermesa per eradicar actituds i expressions discriminatòries i reaccionar davant de qualsevol acte de violència
1.5.3	Fer ús de metodologies d'aprenentatge cooperatiu i col·laboratiu (treball d'investigació, ensenyament recíproc, aprenentatge entre iguals, projectes compartits...), garantint una composició i repartició de tasques equitatives.
1.6.1	Coordinar-nos amb entitats de l'entorn per promoure la coeducació

5. Funcions de la comissió de Coeducació

1. **Proposar criteris al Claustre i al Consell Escolar**, en coordinació amb la persona responsable de la coordinació de la Comissió de Convivència, per a la **revisió del projecte educatiu**, de les normes d'organització i funcionament, i de la planificació i desenvolupament dels currículums, incorporant una visió transversal de gènere destinada a promoure la igualtat real entre dones i homes, la prevenció de les violències masclistes i LGTBIfòbic, així com el respecte a les orientacions sexuals i identitats de gènere diverses.
2. **Detectar necessitats** en matèria d'igualtat d'oportunitats d'ambdós sexes, de violències masclistes i LGTBI-fòbic, amb la finalitat d'elaborar o incorporar un programa d'igualtat al pla de convivència el pla d'igualtat del centre.
3. **Coordinar, dinamitzar i donar suport al professorat**, conjuntament amb la persona responsable de la comissió de convivència, en la programació d'iniciatives, activitats, projectes, plans i mesures que contribueixin a impulsar i consolidar projectes coeducatius amb l'objectiu de desenvolupar un procés d'integració curricular de la igualtat d'oportunitats i de tracte en tots els nivells i dimensions de la vida del centre.
4. Propiciar, des de la pràctica de l'aula, que **l'alumnat esdevingui veritable protagonista de processos transformadors** en matèria d'igualtat, de prevenció de les violències masclistes sexistes i de rebuig a l'LGTBIfòbia, a través de xarxes educatives que transformin la realitat personal, de l'aula i del centre.
5. Realitzar i **dinamitzar propostes d'activitats i d'accions de formació** per a professorat i alumnes en matèria d'igualtat entre homes i dones, així com de prevenció de les violències masclistes i LGTBIfòbiques, insistint en el principi de corresponsabilitat.
6. Vetllar i promoure que els **materials didàctics** del centre i els que es produeixen des del mateix centre incorporin la perspectiva de gènere i facin un ús no sexista del llenguatge i la imatge, així com la seva inclusió en els objectius curriculars. Incorporar referents LGTBI positius que serveixin per visibilitzar la diversitat sexual i de gènere.
7. Incloure en la **memòria final** del curs les actuacions coeducatives que s'han realitzat, l'avaluació processual i les propostes de millora que es deriven d'aquesta.

6. Seguiment i avaluació del Pla d'Igualtat i Coeducació.

Aquest Pla s'anirà incorporant de forma paulatina al centre durant quadrienni 2023-2027. Cada any l'equip directiu i la comissió de convivència proposen els objectius a tractar que seran introduïts a la PGA del centre.

La Comissió de coeducació es reunirà cada mes i de forma ordinària al final de cada curs acadèmic on es valorarà el grau de compliment de les accions dutes a terme durant el curs.

La memòria anual del centre recollirà els objectius assolits o no al llarg del curs i proposa canvis per a la millora de cara el curs següent.

7. Resultats enquestes realitzades a la comunitat educativa del CEPA Camp Rodó

Al mes de maig de 2023 s'han realitzat unes enquestes que ens permetessin avaluar la situació de coeducació del centre. Els resultats en tots els sectors de la comunitat ens han indicat que hi ha una manca de formació per part del professorat i una necessitat real d'aquesta. En quant a l'alumnat, cal remarcar que és molt variable d'un any a l'altre però observem també que seria bo i recomanable tractar aquests temes.